

Dikerogammarus haemobaphes

Märkräftan *Dikerogammarus haemobaphes* kommer ursprungligen från området kring Kaspiska havet och Svarta havet och har spridits till Östersjön via grävda kanaler. Djuret på bilden är 18 mm långt.

©Michal Grabowski

Svenskt vardagsnamn	Saknas
Vetenskapligt namn	<i>Dikerogammarus haemobaphes</i>
Organismgrupp	Ordning Amphipoda, märkräftor (fylum Arthropoda, leddjur; subfylum Crustacea, kräftdjur)
Storlek och utseende	Märkräftorna har en kropp som är tillplattad från sidorna och saknar den ryggsköld man ofta finner hos andra högre kräftdjur. Äggen utvecklas i en yngelkammare mellan honans ben.
Kan förväxlas med	
Geografiskt ursprung	<i>D. haemobaphes</i> är av pontokaspiskt ursprung, vilket innebär att kommer från området runt Svarta havet och Kaspiska havet.
Första observation i svenska vatten	Arten har inte observerats i svenska vatten
Förekomst i svenska havs- och kustområden	Arten har inte observerats i svenska vatten
Övrig förekomst utanför ursprungligt utbredningsområde	Från 1950-talet har <i>Dikerogammarus haemobaphes</i> invaderat vattenvägar i stora områden av centrala och västra Europa. I floden Vistula observerades den första gången 1996, och i dag är den etablerad i Vistula-lagunen i södra Östersjön.
Troligt införselsätt	<i>Dikerogammarus haemobaphes</i> har tagit sig från sitt ursprungliga utbredningsområde till Östersjön via grävda kanaler.
Miljö där arten	<i>Dikerogammarus haemobaphes</i> lever på steniga

förekommer	bottnar i strandzonen. Den tolerar salthalter mellan <0,5 och 2-3 ‰, vilket är ett något snävare intervall än för flera av de andra invaderande märkräftsarterna. I Vistula-lagunen ser man också att <i>D. haemobaphes</i> lever i områden med sötvattenutflöden.
Ekologiska effekter	De arter av märkräftar som är framgångsrika när det gäller att invadera nya områden skiljer sig från inhemska arter på några väsentliga punkter. De blir tidigare könsmogna, äggen är mindre (vilket tillåter dem att ha fler ägg i sin yngelkammare), de har fler generationer under en reproduktionssäsong och toleransen mot föroreningar är större. Dessutom klarar de högre salinitet i vattnet än inhemska arter. När det gäller <i>Dikerogammarus haemobaphes</i> tror man att just salthaltstoleransen bidragit till att den tillsammans med <i>Echinogammarus ischnus</i> , <i>Obessogammarus crassus</i> och <i>Pontogammarus robustoides</i> kommit att dominera över inhemska arter i vissa områden av de centraleuropeiska nätverken av floder och kanaler. Stora mängder utsläpp från förorenande industrier, och inte minst från gruvdrift som pågått här under lång tid, har lett till att konduktiviteten (ledningsförmågan, vilken är kopplad till salthalten) blivit förhöjd i vattendragens huvudfåror jämfört med i mindre biflöden. Däremot fortsätter inhemska arter att dominera i mindre vattendrag.
Andra effekter	
<p style="text-align: center;">MER OM BILDEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • ©Michal Grabowski http://www.treknature.com/gallery/Europe/Poland/photo23828.htm <p style="text-align: center;">KÄLLOR TILL FYNDLOKALER OCH ARTBESTÄMNING</p> <ul style="list-style-type: none"> • M. Grabowski, A. Konopacka, K. Jazdzewski och E. Janowska (2006) Invasions of alien gammarid species and retreat of natives in the Vistula Lagoon (Baltic Sea, Poland), <i>Helgoland Marine Research</i> 60(2):90-97 	
<ul style="list-style-type: none"> • Detta faktablad om <i>Dikerogammarus haemobaphes</i> skapades den 20 december 2009 av Kerstin Magnusson 	